

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

ՀԱՄԱՅՆՔ	ՎԱՅՔ
ՄԱՐԶ	ՎԱՅՈՑ ՁՈՐ

1. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Վայոց Ձորի մասին առաջին տեղեկությունները հիշատակվում են պատմահայր Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմություն» գրքի էջերում՝ Վարդանանքի հերոսապատման կապակցությամբ հիշատակելով Հովսեփ Վայոցձորցի կաթողիկոսի մասին՝ որպես ազատագրական շարժման ղեկավարներից մեկին, որը հանդիսանալով Մեսրոպ Մաշտոցի առաջին աշակերտներից՝ Վայոց Ձորում է բացել այդ տարածքի առաջին դպրոցը:

Ըստ VII դարի «Աշխարհացույցի»՝ Վայոց Ձորը սահմանակից է եղել արևելքից՝ Արցախի Վայկունք և Սյունյաց Ծղունք, արևմուտքից՝ Այրարատի Արած, Ործաձոր, հյուսիսից՝ Սյունյաց Գեղարքունիքի և Սողի, հարավից՝ Այրարատի Շարուր գավառներին:

Վենետիկյան միաբանության կարկառուն դեմք, մեծ ազգագրագետ Հայր Ղևոնդ Ալիշանը Վայոց Ձորի անվան ծագումնաբանությունը կապում է ահեղ երկրաշարժի հետ, որը տևել է 40 օր՝ «Երկիրն ահեղ դողոցով անդունդներից բարձրանում էր վեր և այնտեղ, իբր ծովի ալիք, փշրվում էր: Լեռները տապալվում էին, պատերը հիմքից քանդվում, տուն ու գեղեցիկ ապարանքները բնակիչների համար դառնում էին գերեզման: Կտրվում էին աղբյուրները, կորչում էին գետերը, գետինն ամեն տեղ դողում էր: Մարդկանց ծայրը լսվում էր անդունդներում և սգում «Վայոց Ձոր», որտեղ կորան 10000 մարդ, այդ պատճառով էլ կոչվեց Վայոց Ձոր»:

(Ալիշան Մ.Հ.Հ. Ղևոնդեան «Սիսական» տեղագրություն)

Հայտնի է, թե Վայոց Ձորը Ուրարտական-Այրարատյան պետության կազմում եղել է թե ոչ, բայց հայտնի է, որ հայկական պետականության ամենավաղ ժամանակներից հանդիսացել է նրա անբաժան գավառներից մեկը:

Վայոց Ձորը իր տարածքով տարբեր դարաշրջաններում տարբեր իշխանական ենթակայություն է ունեցել: Հայտնի է, որ Այրարատյան (Ուրարտական) թագավորության ժամանակ, Քրիստոսից առաջ (Ք.ա.) 11-րդ դարում, եղել է Երվանդունիների, իսկ Ք.ա 2-րդ դարի վերջին մտել է Արտաշեսյան թագավորության մեջ: Տարբեր թվերին եղել է Սյունիքի, Հայկական Մարգապանության, 990-991 թթ. Անիի թագավորության, իսկ 12-13-րդ դդ. Ջաքարյանների իշխանության ներքո:

Մինչև թուրքական ցեղերի տիրապետությունը կազմում էր Օրբելյան և Պռոշյան իշխանների սեփականությունը: Նախասովետական շրջանում՝ 1850 թ. սկսած մտնում էր Երևանի նահանգի Շարուր-Ղարալազյազի գավառի մեջ: Այստեղ սովետական կարգերը հաստատվել են 1921թ-ին: 1921-29թ-ին մտնում էր Ղարալազյազի գավառի մեջ: 1930-ին Ղարալազյազի գավառը վերացվում է և հետագայում դրա տարածքից կազմվում են Եղեգնաձորի և Ազիզբեկովի շրջաններ: 1956 թ. հոկտեմբերի 12-ի ՀՍՍՀ Գերագույն սովետի հրամանագրով Սոյլանը վերանվանվել է Մեշեղի Ազիզբեկովի անունով: Գտնվում է Արփա գետի աջ ափին Եղեգնաձոր-Ջերմուկ խճուղու վրա, հարթավայրում, Երասխ ե/կ-ից 75կմ, իսկ Երևանից 139կմ հեռավորության վրա: Ձգվում է մոտ 1.5կմ երկարությամբ: Կլիման չորային է, հր և հս պատած է լեռներով, շրջակայքում կան անտառներ:

2. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Վայք համայնքի տարածքը գտնվում է Վայոց ձոր մարզի կենտրոնական մասում:

Համայնքը հյուսիսից և հյուսիս-արևելքից սահմանակից է Ջերմուկ համայնքին, արևելքից և հարավից Ջառիթափ համայնքին, հարավ-արևելքից Գնիշիկ համայնքին, արևելքից՝ Ագարակաձոր համայնքին, հյուսիսից՝ Մալիշկա համայնքին:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Մթնոլորտային տեղումների միջին տարեկան քանակը (մմ)

450մմ

Օդի միջին ջերմաստիճանը հունվարին (°C)	-4.4°C
Օդի միջին ջերմաստիճանը հուլիսին (°C)	21-22°C

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Համայնքում ընդգրկված բնակավայրերը և դրանց հեռավորությունը համայնքի կենտրոնից 1.1) Ազատեկ 7 կմ 1.2) Փոռ 9 կմ 1.3) Զեդեա 8 կմ 1.4) Արին 7 կմ	
2. Նախկին (ՀԽՍՀ) վարչական շրջանի անվանումը	Ազիզբեկով
3. Համայնքի հեռավորությունը՝	
3.1) մայրաքաղաքից (կմ)	140
3.2) մարզկենտրոնից (կմ)	18
3.3) պետական սահմանից ուղիղ գծով (կմ)	-
3.4) նախկին շրջկենտրոնից (կմ)	0
3.5) միջպետական նշանակության ավտոճանապարհից (կմ)	0
3.6) երկաթուղային կայարանից (առկայության դեպքում) (կմ)	68
4. Համայնքի բարձրությունը ծովի մակերևույթից (մ)	1200-1650
5. Համայնքի վարչական տարածքը (քառ. կմ/հա)	18399,77
6. Սահմանակից համայնքների անվանումները	Զերմուկ, Զառիթափ, Գնիշիկ, Ագարակաձոր, Մալիշկա
7. Համայնքապետարանի էլեկտրոնային փոստի հասցեն	vayq.vayotsdzor@mta.gov.am vayktown@mail.ru
8. Համացանցային պաշտոնական կայքի հասցեն	Vayk.am
9. Համայնքի ղեկավարի հեռախոսահամարը	093 33 00 88
10. Համայնքապետարանի հեռախոսահամարը	
11. Համայնքի հեռախոսային կոդը	098 65 26 25
12. Համայնքում փոստային բաժանմունքի առկայությունը (այո, ոչ)	այո
13. Համայնքապետարանի փոստային դասիչը	3801
14. Հաստատված գլխավոր հատակագծի առկայությունը (այո, ոչ)	Վայք քաղաք-այո Ազատեկ-ոչ Փոռ-ոչ Զեդեա-ոչ Արին-ոչ
15. Քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակի	այո

առկայությունը (այո, ոչ)	
-------------------------	--

5. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

	2018թ.
1. Մշտական բնակչության թվաքանակը	8896
2. Գրանցված ծնունդների քանակը	156
2. Մահացության դեպքերի քանակը	82
3. Ամուսնությունների քանակը	47
4. Ամուսնալուծությունների քանակը	9
5. Տնային տնտեսությունների թիվը	2170
6. Ընտանեկան նպաստ ստացող տնային տնտեսությունների քանակը	145
7. Կենսաթոշակառուների քանակը	1127
8. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց քանակը	364

6. ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ, ԿՐԹԱԿԱՆ, ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	2018թ.
1. Գրադարանների քանակը	1
2. Արվեստի դպրոցների քանակը	1
3. Երաժշտական դպրոցների քանակը	1
4. Նախադպրոցական հիմնարկների քանակը	2
5. Հանրակրթական դպրոցների քանակը	2
6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
7. Միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
8. Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
9. Մարզադպրոցների քանակը	1

7. ԲՆԱԿԵԼԻ ՖՈՆԴ

	2018թ.
1. Համայնքի բնակարանային ֆոնդի ընդհանուր մակերեսը (մ²)	195883,5
2. Բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր թիվը	42
3. Բնակելի տների (առանձնատների) ընդհանուր թիվը	665

8. ՀՈՂԱՅԻՆ ՖՈՆԴ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

	2018թ.
1. Հողեր, ընդամենը (հա)	18399.77
2. Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր (հա)	14751.23
3. Բնակավայրերի ընդհանուր տարածքը (հա)	525.54

4. Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը	2369
6. Մանր եղջերավոր անասունների (ոչխար և այծ) գլխաքանակը	1534
7. Խոզերի գլխաքանակը	586
8. Գյուղատնտեսական տեխնիկա	21
8.1 տրակտորներ (քանակը)	19
8.2 կոմբայններ (քանակը)	2
9. Գյուղացիական տնտեսությունների թիվը	407

9. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

1. Էլեկտրական ենթակայանների քանակը	54
2. Համայնքում գազիֆիկացման առկայությունը (այո, ոչ)	Այո
3. Համայնքում աղբավայրի առկայությունը (այո, ոչ)	Այո
4. Գերեզմանատան առկայությունը համայնքում (այո, ոչ)	Այո
5. Համայնքային ենթակայության ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	36,14
6. Կոմունալ և ճանապարհաշինական տեխնիկայի առկայությունը	
6.1 Ինքնաթափ բեռնատար մեքենաների քանակը	18
6.2 Էքսկավատորների քանակը	3
6.3 Թրթուռավոր տրակտորների քանակը	2
6.4 Գրեյդերների քանակը	0
6.5 քանակը	-
6.6 Աղբատար մեքենաների քանակը	2
6.7 Բազմաֆունկցիոնալ կոմունալ մեքենաների քանակը	1
6.8 Վակուումային փոշեկուլ մեքենաների քանակը	0
6.9 Ավտոաշտարակների քանակը	1
7. Համայնքի տարածքով անցնող միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	4,0
8. Համայնքի տարածքում գործող առևտրային բանկերի մասնաճյուղերի առկայությունը (այո, ոչ) և դրանց քանակը	Այո-2
9. Ներհամայնքային երթուղիների առկայությունը (այո, ոչ)	0

10. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

Համայնքի վարչական բյուջեի եկամուտներ (հազ. դրամ)

	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը եկամուտներ	235681,0	223339,8
2. Հարկային եկամուտներ, ընդամենը այդ թվում՝	34500	32960
2.1 հողի հարկ	5000,0	4190,5
2.2 գույքահարկ	29500,0	28769,5
3. Պաշտոնական տրանսֆերտներ, ընդամենը	128167,1	128167,1

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

3.1 դոտացիա	124433,1	124433,1
3.2 սուբվենցիա	3734,0	3734,0
4. Մուտքեր հողի օտարումից	29000,0	12370,2

Համայնքի վարչական բյուջեի ծախսեր (հազ. դրամ)

	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը ծախսեր	235883,2	222387,1

Համայնքի ֆոնդային բյուջեի եկամուտները (հազ. դրամ)

	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը ֆոնդային բյուջեի եկամուտներ	29814,3	14797,9

Ֆոնդային բյուջեի ծախսեր (հազ. դրամ)

	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը ծախսեր	30000,0	5161,1

11. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

1. Համայնքապետարանի աշխատողների թվաքանակը, մարդորից՝	38
1.1 համայնքային ծառայողներ	17
2. Ապարատի պահպանման ծախսերը, ընդամենը (հազ. դրամ)	56794,3
3. Ավագանու անդամների թվաքանակը	11

12. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հիմնախնդիրը	Ակնկալվող լուծումը
Ներհամայնքային փողոցների ասֆալտապատում	Համայնք
Վայք քաղաքի մայր ջրատար առվից վերև գտնվող ինքնահոս ոռոգման ցանցի կառուցում	Պետություն
Գյուղական բնակավայրի գիշերային լուսավորության վերականգնում	Համայնք և պետություն